

Analiza krytyczna mediów

Przedstawienie zamachu w Sarajewie

Artykułom o tematyce historycznej publikowanym w czasopismach popularnonaukowych często towarzyszą różne ilustracje. Poniższe ćwiczenia polegają na krytycznej analizie ilustracji przedstawiających zamach w Sarajewie zamieszczonych w niemieckich czasopismach [GEO-EPOCHE \(2004\)](#), [DAMALS \(2004\)](#) i [G/Geschichte \(2007\)](#).

ZADANIA

1. Przedstawienie „zamachu w Sarajewie”

a. Jeśli przyjrzesz się ilustracjom przedstawiającym zamach opublikowanym w [GEO-EPOCHE \(2004\)](#) i porównasz je z ilustracjami w [DAMALS \(2004\)](#) i [G/Geschichte \(2007\)](#), z pewnością zauważysz, że wszystkie te czasopisma wykorzystały te same materiały. Jak sądzisz, dlaczego? Przedyskutuj ten temat z kolegą.

b. Porównaj ilustracje z magazynów ze zdjęciami w Internecie:
Europeana: http://www.europeana.eu/portal/usingeuropeana_search.html
Wiki commons: http://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page
Wskazówka: Wpisz miejsce zamachu i odpowiedni rok jako kryterium wyszukiwania.

2. Przedstawienie „zamachu w Sarajewie”

Przeczytaj opis pod ilustracją i na podstawie artykułu w [GEO-EPOCHE \(2004\)](#) spróbuj odpowiedzieć na poniższe pytania.

a. Jaką scenę z zamachu przedstawiono na ilustracji w [GEO-EPOCHE](#) według opisu?

b. Zwróć uwagę na wybrane ilustracje, które przedstawiają zamach. Jaką techniką je wykonano? Zastanów się, dlaczego użyto właśnie tej techniki.

c. Porównaj zdjęcie następcy tronu z rysunkiem z ówczesnej prasy ([GEO-EPOCHE](#) s.25 i 26) i wynotuj różnice. Możesz również porównać te materiały ze zdjęciem opublikowanym na 27 stronie szwedzkiego czasopisma [Populaer Historia \(2008\)](#).

d. Zastanów się, dlaczego Franciszek Ferdynand ma na rysunku inne nakrycie głowy niż na zdjęciu, na którym wychodzi z ratusza i idzie w stronę samochodu. Czy uważasz, że można uznać rysunek za wiarygodne źródło informacji? Podziel się swoimi przemyśleniami.

3. Weryfikacja materiałów źródłowych: Zdjęcie przedstawiające „aresztowanie zamachowca”

Najczęściej publikowanym zdjęciem związanym z zamachem w Sarajewie jest fotografia przedstawiająca „aresztowanie zamachowca”. W poniższym ćwiczeniu zastanowimy się, czy zdjęcie to jest wiarygodne.

a. Przyjrzyj się dokładnie fotografii na 27 stronie [GEO-EPOCHE \(2004\)](#) i spróbuj powiedzieć, co widzisz. Możesz na przykład opisać ubiór mężczyzn, ale z samego zdjęcia nie wynika, kim oni są.

b. Porównaj podpisy pod zdjęciami w niemieckich czasopismach [GEO-EPOCHE \(2004\)](#) (s. 27) i [G/Geschichte \(2007\)](#) z podobnymi podpisami w [History Review \(2011\)](#) (s.15) i [BBC History Magazine \(2012\)](#) (s. 20), a także w szwedzkim czasopiśmie [Populär Historia \(2008\)](#) (s. 26). Jakie wnioski możesz wyciągnąć?

c. Dziś już wiemy, że zdjęcie Philippa Rubla przedstawia w rzeczywistości niejakiego Ferdinanda (Ferdo) Behra, człowieka, którego podejrzewano o pomaganie Principowi. A zatem mężczyzna ten nie miał nic wspólnego z zamachem. Zajrzyj do swojego podręcznika. Czy w nim również zamieszczono to zdjęcie? Jak je opisano?

d. Jak sądzisz, dlaczego zdjęcie nadal jest podpisywane nieprawidłowo?